

Heikossa työmarkkina-asemassa olevien
palvelut seitsemässä Euroopan maassa

Timo Spangar

Spangar Negotiations

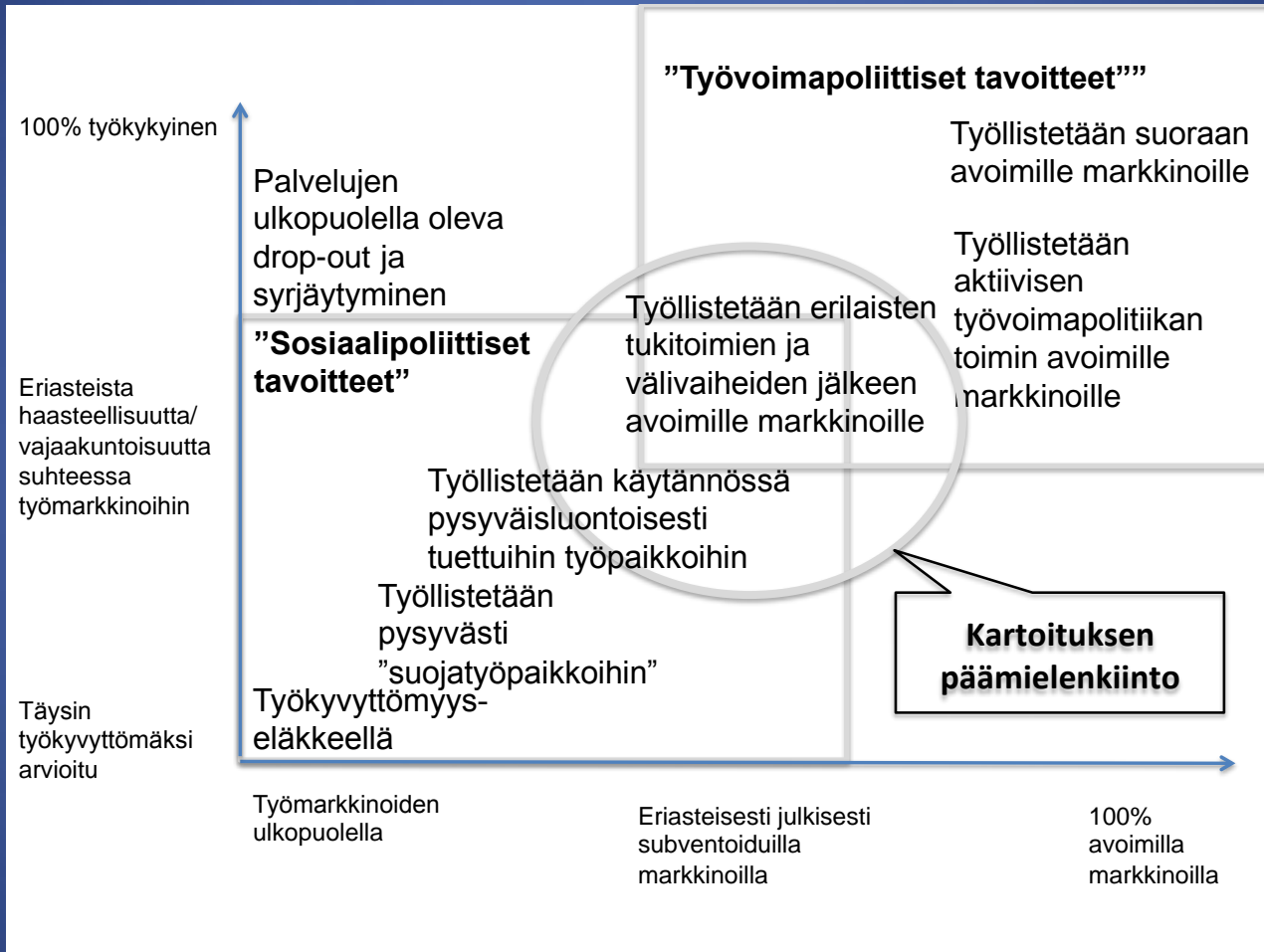
timo.spangar@kolumbus.fi

Tiimi

- Robert Arnkil, Tmi Arnkil Dialogues
- Esa Jokinen, Tmi Benefit Studies
- Timo Spangar +
- 9 kansallista ”kirjeenvaihtajaa” kohdemaista

TEM –toimeksianto

- Selvityksen tuli antaa kokonaiskuva siitä, millaisia yhteiskunnan taloudellisesti tukemia työpaikoilla järjestettäviä työmahdollisuuksia ja niihin liittyviä tukipalveluja ko. maissa on heikossa työmarkkina-asemassa oleville.

1. TULOKSIA – YLEISKUVA

- Kaikissa kartoitetuissa maissa erilainen vajaakuntoisuus on yhä keskeisempi ongelma, joka vaatii parempia ratkaisuja ja rakenteita, kuin mitä on käytössä.
- Liittyen maiden keski- ja pitkän tähtäimen strategisiin tavoitteisiin:
 - Työvoiman laajentaminen, työhön osallistumisen nostaminen ja joustavoittaminen
 - Ihmisten oikeus työhön ja tasavertaiseen kansalaisuuteen

- Työvoima-, sosiaali- ja terveystalitiikan tärkein tehtävä saada eri tavoin ”työllistymishaasteelliset” paremmin integroiduksi työelämään ja ...
- ... ja *integroida eri politiikat* paremmin palvelemaan tuota tavoitetta ...
- Parhaiten toimivat ratkaisut ovat ratkaisuja, jotka tuottavat työllistymisratkaisuja normaalin työelämän sisälle ja sisällä, ei siitä erillisenä ”suojatyönä” tai ”välityömarkkinoinakaan”
 - ”työllistä ensin ja tue sitten” > ”valmenna/’tuunaa’ työmarkkinakelpoiseksi ja työllistä sitten”

2. 'Työllistymishaastelliset' ja terminologian horjuvuus

- 'Heikossa työmarkkina-asemassa olevat', vajaakuntoiset', 'alentunut toimintakyky' hankalasti määrittyviä käsitteitä, jotka korostavat heikkoutta, vajavaisuutta eikä toimintakykyä
- Lisäksi ihminen voi olla heikossa työmarkkina-asemassa olematta välttämättä 'heikko' tai 'vajavainen'
- Olisiko "työllistymishaasteellinen" osuvampi termi, joka laajemmin kattaisi erilaiset työllistymishaasteet ja muuttuvan työelämän ja muuttuvat käsityksemme "vajaakuntoisuudesta" ja muista työllistymisen "hidasteista"

3. Eri maiden ratkaisusuuntia

- Tehostettu markkinamekanismi: Englanti, Hollanti
- Uusia ratkaisuja entisen rakenteen sisällä (esim. Ruotsi, Englanti)
- Valtio-kunta –suhteet muutoksessa (esim. Tanska)
- Asiakastarpeiden tunnistaminen (profiloinnin vaihteleva ja horjuva rooli, Tanska, Hollanti)

4. Seuraamuksia palveluille?

- (Toistuvasti) syntyvä yleiskuva hyvästä palvelukäytännöstä on, että
 - palvelu on yksilöllisesti räätälöityä ja kokonaiselämäntilanteeseen sovitettua
 - asiakasta kuunnellaan ja hän on itse aktiivinen osallinen palveluiden kehittämisessä itse ratkaisuihin
 - työpaikkakokeilut tai vastaavat järjestetään saumattomassa yhteistyössä työnantajan ja muiden tahojen kanssa
 - tehtyjä ratkaisuja tuetaan tarpeen mukaan henkilökohtaisella tuella ('coach' ja 'ohjaus') ja muilla verkostovoimavaroilla, joilla työpaikkaa ja sen asenteita muovataan sopiviksi

Tarvitaan asenne- ja kulttuuri-
muutosta myös itse työpaikoilla
ja työvoiman kysynnässä ja rek-
rytoinnissa

Ratkaisun pysyvyyttä tuetaan ja
seurataan ja tehdään tarvittavia
uudelleenjärjestelyjä

Siis: summa summarum

- Hyvä ”työllistymishaasteisten” palvelu on
 - Hyvää normaalia (työvoima)palvelua
 - Normaalaa työllistämistä